

ŽENSKI MANIFEST MEDNARODNEGA PEN

iz angleščine prevedla dr. Ana Marija Sobočan

Prvo in temeljno načelo listine PEN se glasi, da 'književnost ne pozna meja'. Te meje so bile zgodovinsko razumljene kot meje med državami in ljudmi. Za številne ženske po svetu – in skoraj do nedavnega za skoraj vse ženske – so bila prva, zadnja in morda najmočnejša meja vrata hiše, v kateri je živela: dom njenih staršev ali njenega moža. Da bi ženske imele pravico do svobode govora, pravico do pismenosti in pravico do tega, da pišejo, morajo imeti pravico, da se lahko gibljejo fizično, družbeno in intelektualno. Le nekaj družbenih sistemov je, kjer se na žensko, ki hodi sama, ne gleda sovražno.

PEN verjame, da nasilje proti ženskam, v vseh njegovih številnih oblikah, tako za zidovi doma kot v javnem prostoru, ustvarja nevarne oblike cenzure. Vsepovsod po svetu so kultura, religija in tradicija vrednotene kot pomembnejše od človekovih pravic in rabljene kot argument za spodbujanje ali opravičevanje škodovanja ženskam in dekletom.

PEN verjame, da je dejanje utišanja osebe pomeni zanikanje njenega obstoja. Je oblika smrti. Človeštvo je v primanjkljaju in je oropano brez polnega in svobodnega izražanja ženske kreativnosti in znanja.

PEN ZAGOVARJA NASLEDNJA MEDNARODNO PRIZNANA NAČELA

1. **NENASILJE:** Končati nasilja nad ženskami in dekleti v vseh njegovih oblikah, vključno s pravnim, fizičnim, spolnim, psihološkim, verbalnim in digitalnim nasiljem; zavzemanje za okolje, v katerem se lahko ženske in dekleta svobodno izražajo in zagotavljanje, da je vsako nasilje na podlagi spola izčrpno raziskano in kaznovano, ter da žrtve prejmejo odškodnino.
2. **VARNOST:** Varovati pisateljice in novinarke in boriti se proti nekaznovanju nasilnih dejanj in nadlegovanja pisateljic in novinark v svetu in na spletu.
3. **IZOBRAŽEVANJE:** Ukiniti spolna nesorazmerja na vseh ravneh izobraževanja s spodbujanjem polnega dostopa do kvalitetne izobrazbe za vse ženske in dekleta in

zagotavljanje, da lahko ženske polno uveljavljajo svojo pravico do izobraževanja na področju pismenosti.

4. **ENAKOST:** Zagotoviti ženskam enakost pred zakonom; obsojati diskriminacijo žensk v vseh njenih oblikah in postoriti vse, za ukinitvev diskriminacije in zagotavljanje polne enakosti vseh ljudi s pomočjo razvijanja in napredovanja pisateljic.
5. **DOSTOPNOST:** Zagotoviti, da ženske dobijo enak dostop do celotnega razpona državljanskih, političnih, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, da bi bila omogočena polna in svobodna participacija in javno pripoznanje žensk v vseh medijih in preko vseh književnih oblik. Poleg tega pa tudi zagotoviti enak dostop za ženske in dekleta do vseh oblik medijev kot sredstva za svobodo izražanja.
6. **PARITETA:** Spodbujanje enakopravne ekonomske participacije pisateljic in zagotavljanje zaposlovanja in plačila pod enakimi pogoji, kot veljajo za moške, brez vsakršne diskriminacije.

SVETOVALNO TELO

Jennifer Clement, predsednica, Mednarodni PEN

Margie Orford, članica odbora in častna predsednica južnoafriškega PEN

Kätlin Kaldmaa, Mednarodna sekretarka, Mednarodni PEN

Joanne Leedom-Ackerman, podpredsednica, Mednarodni PEN

Teresa Cadete, predsednica, portugalski PEN

Lisa Appignanesi, častna predsednica angleškega PEN

Gillian Slovo, častna predsednica angleškega PEN

Aline Davidoff, častna predsednica mehiškega PEN

Nina George, članica odbora, nemški PEN

Salil Tripathi, predsednik, odbor za pisatelje v zaporu, mednarodni PEN

Sarah Lawson, članica odbora pri odboru za pisatelje v zaporu, mednarodni PEN

Ellah Allfrey

Caroline Criado Perez

Deanna Rodger

Rebecca Servadio

Kamila Shamsie

Gaby Wood

Romana Cacchioli, mednarodni PEN

Sarah Clarke, mednarodni PEN

Josie O'Reilly, mednarodni PEN

PODPORNIKI

Odbor za pisateljice, mednarodni PEN

ŽO SC PEN MIRA, Slovenija

Argentinski PEN

Estonski PEN

Nemški PEN

Finski PEN

Libanonski PEN

Portugalski PEN

Quebeški PEN

Mehiški PEN

Mjanmarski PEN

Norveški PEN

PEN San Miguel

Južnoafriški PEN

Švedski PEN

PEN Sydney

PEN Trst

Turški PEN

Zimbabvejski PEN